

ITEM No. 12779/53

HUNGARY

BORDER ZONES /0403b/

M.J.
24 Dec
VII/948 1

/TRANSLATION RECOMMENDED/

The Means Of Escape.

SOURCE TRIESTE: A 23 -year- old borderguard who escaped to Yugoslavia on 15 February 1952.

DATE OF OBSERVATION: Until 15 February 1952.

SUMMARY:

This report refers to the anti-American propaganda of the military magazine "Hazáért" and describes the means used by the escapees clandestinely crossing the Yugoslav border.

EVALUATION COMMENT:

This is a sketchy report on the border conditions in the southern border zone of Hungary.

The anti-American propaganda in the Hungarian armed forces is touched only as a sidelight, although it would be interesting to know more about the articles of the periodical "Hazámért"

The border security devices and the various means of escape or the tricks of the escapees are the same in all border zones and are also widely known.

x x x

Hogy a szökésre való elhatározásba gyakran milyen messzemenő lélektani elemek és mozgatók is beletartoznak, élénk példáját mondta el a forrás, amikor előadta, hogy a honvédség körében, kizárólag a katonák számára terjesztettek egy "Hazáért" című folyóiratot, illetve katonai szemlét.

Ebben folytatás regény formájában fantasztikus leírást olvasott arra nézve, hogy az amerikaiak hogyan szállták meg Titó jugoszláv népköztársaságát, ellepték többek között az amerikai katonák BÉGRÁDOT, az egész ország amerikai megszállás alatt van katonailag.

/more/

1.

Az amerikai katonák ebben a folytatásos háborúban úgy vannak feltüntetve, mintha azonos barbársággal és kegyetlenkedéssel viselkednének, mint ahogy a szovjet "felszabadítók" Magyarországon, azaz az utcán megröghanják, megdömbölyöztetik a nőket, fiatalokat és öregeket egyaránt és cinikus könnyelműséggel megbecsztelenítik őket. Részegesek, a lakossággal atrocitásokat követnek el.

Forrásuk felát sem hitte el ezeknek a meséknek, de annyit elkapott belőle, ha amerikaiak vannak Jugoszláviában és ekkora befolyásuk van, akkor bizony érdemes lesz átszökni abba az országba.

Aztán hamarosan leesett az álla a csodálattól, hogy a propagandából egy szó sem volt igaz, és hogy csöbörből vödörbe esett. Ez az általános benyomása minden egyes magyar menekültnek, aki TITÓ Jugoszláviáján tör a nyugati szabadság felé.

A határvadászok különleges kiképzésben részesülnek, főleg a disszidensek elfogására. Hosszu határvadász szolgálata folyamán nagy szaktudásra tett szert, milyen furfangos módon, ezer csellel és álcázással sikerül a disszidenseknek, illetve a jugoszláv területről miékre beszivárgóknak elrejtetni nyomukat, főként az erre a célra létesített nyomsvonalon.

Itt történt meg a forrással TRIESTben, hogy több más menekült társa előtt mondotta el idevágó élményeit, többek közt azt, hogy 1951 októberében a nyomsvonalon egy gumiesőköpenyt és más efféle kisebb "gezemicét" találtak, nyilván valami menekült hagyta ott, de emlí nem tudták pontosan megállapítani: jött-e, vagy ment-e, a lépései Magyarország felé voltak irányítva. Erre felkiált az egyik közülük: POTONDI András, hogy az az esőköpeny annak a magyar zenetanárnak a tulajdona volt, akivel együtt szökött meg és akit a hátán vitt át a kritikus területen, mégpedig hátrafelé lépegetve.

Igy megemlékszik egy másik razzjáról, amely ugyanebben az időpontban történt BOLHON /BARCS és BERZEN-CE között/ Két illető Jugoszláviából "fordítva" jött át.

Az átkelés történhetik: tehénkörömmel, deszkával, gólyalábbal /hosszu, vékony léc, kettős léc és két láb meghosszabbítására /rudugrással, hempergéssel a földön, hasonkuszva /egyik legmegszokottabb mód/ hátrafelé, az egyik a másiknak a hátán, deszkát tesznek a drátra és átsétálnak rajta, az aknaveszélyt kikerülve és egyéb agyafurt módon, amire véges ésszel nem is gondol az ember.

Az akna 30 kg.-on felül robban, de a kutya is képes működésbe hozni súlyával a robbanást előidéző szerkezetet, épp azért ki van adva parancsban: a kutyát abban az övezetben le kell löni irgalmatlanul, mert kevesebbe kerül egy kutya, mint az akna.

/more/

2.

Rakéta-riadó készülék is használatban van a határon, világítókészülék, melynek rejtett vezetéket, ha valaki megfogja, kigyullad a villany.

Egyszer éjjeli őrésre volt beosztva, a fadradság elnyomta: elaludt, az alhadnagy kuszva megközelítette ellenőrző útján és elvette tőle a puskát. Kellemetlensége lett belőle.

Két ízben dobtak át magyar kémeket jugoszláv területre: 1951 májusában és júniusában. Két ember volt, akiket nem ismertek. Egy hátulva lovastisztek várták őket vissza. Nem jöttek.

1951 szeptemberében és októberében a NAGYATÁDI tartalékszázad kaszárnyájának udvarán forrásunk tanúja volt, amint a két ÁVOsoknak egy különítménye 50-60 tehergépkocsival indultak ki a határzónába, hogy a gyanús és osztályidegen kulákokat összeszedjék és elhurcolják internálásra. A lakosság csak kézipoggyászt vihetett magával. Erről azonban már további adatokat nem tud.

End.